

dersom deres Gjennemførelse t. Ex. virkede en Kristis i Landet, som Landets øvrige Forhold ikke tillod en god Borger at bewirke. Mangfoldige andre Hensyn kunde komme i Betragtning herved, og Enhver maa kunne sige sig selv, at det er forbundet med indre og ydre Vanskeligheder af ikke ringe Betydning at fremkomme med Forslag, at opstille og forfægte Principer, naar man dog ikke veed, om man fornøstigtviis maa erkjende det for sin Pligt, uagtet man troer fuldt paa deres Rigtighed, dog at opgive dem. Jeg maa derhos tillade mig at gjøre den høitagtede Indenrigsminister opmærksom paa, at i det mindste en partiel Reform, en velskikkelig Reform af vor Communalordning var paatænkt af hans Formand og ganske sikkert ikke var vanskelig i Udførelsen, og naar der skal hengaae saa lang Tid til, som nu atter et Aar, forinden man kunde erholde en Communeordning, havde det visse vel været at vente, at i det mindste Communeraadene's Sammensætning var bleven ordnet overensstemmende med Constitutionen og overensstemmende med Folkets vel begrundede Ansøyer og men en temmelig almindelig anerkjendt Trang (3a). Naar den høitagtede Finansminister har yttret, at der ikke i denne Session vilde kunne fremkomme et Forslag om Selveiendoms Indførelse paa Statens Fæstegods, føler jeg mig forpligtet til, saameget jeg end beklager dette Resultat, at afholde mig fra Alt, hvad der kunde ligne en Behreidelse eller Anke derover, da det, som jeg allerede har sagt, ligger umiskjendeligt for, at dette Ministerium har været beffæstiget med saamange Arbeider, at det ikke vel vilde sømme sig, om man for meget lagde Bøgt paa, om dette ikke ogsaa var deriblandt; men jeg tør dog udtale det Haab, at det Hele Ministerium vil erkjende, at det ligesom ikke gaar an at slyde de 2 Reformer, som den forrige Indenrigsminister allerede har henledet den offentlige Opmærksomhed paa ved positive Forslag, de 2 Reformer om Selveiendoms Indførelse og Realbyrdernes Aflysning, ud i en fjern og uvis Fremtid — det vil ikke gaae, og jeg vil ret inderlig haabe og ønske,

at Ministeriet selv vil erkjende det. Men seer jeg nu hen til, hvor mange andre høist vigtige Love der inderlig langfælsfuldt have været imødesete, og om hvilke vi ikke høre et eneste Ord, maa det vel være undskyldt, at jeg tillader mig, i Udviklingen af min Forespørgsel at rette et Par speciellere Spørgsmaal til det ærede Ministerium. Det vil mindes, da Grundloven blev givet, at der var omtrent et Dusin organiske Reformer, som med større eller ringere Stemmeleerhed hver for sig blev anbefalet det ærede Ministerium, men som i deres Totalitet, uden tvivl meest af formelle Hensyn, ikke blev udtryffeligt opstillede som Fordringer, der fra Repræsentationens Side udtaltes.

Der blev navnlig fra den ærede Justitsministers Side ventet et Lovforslag om Retspleiens Adskillelse fra Forvaltningen, om Navningers Indførelse, om de nu bestaaende Lehn, Stamhuses og Fideicommissers Overgang til fri Selveiendom; jeg vil tillade mig at spørge den ærede Justitsminister, om disse vigtige og store Reformer vedblivende ere Gjenstand for Opmærksomhed og Bearbejdelse i Ministeriet, samt hvorvidt denne Bearbejdelse er fremmet. Jeg nævner som Justitsministeriet vedkommende en Lov om Lehn, Stamhuses og Fideicommissers Overgang til Selveiendom, fordi jeg maa antage, at denne Lov nærmest maa paa-ligge dette Ministerium, og fordi det forekommer mig, at det netop er det Ministerium, som fortrinnsviis maa siges at være udstyret med en Generalprocureurs Bistand (Latter), og netop fordi det maa være dette Ministerium lettere end andre, hvem denne Embedsmands Bistand ikke ligger saa nær, at fremkomme med et saadant Lovforslag. Jeg har saa meget mere Grund til dette Spørgsmaal, som vi i det Mindste endnu ikke have seet Noget fra den ærede Ministers Side, som kunde vidne om særlige Arbeider i den Retning i den forløbne Tid, og det ikke er imellem de allerede fremlagte Lovforslag.

Rettelse.

Nr. 4, Sp. 56 L. 12 f. o.: „Folketvæstet“ læs: „Folketvæsten“.